

Flyverløjtnant John Derrick Harper

Bevaringsværdigt gravsted og mindesten

Den 20. juni 1945 blev liget af en engelsk flyver bragt ind til Skive Havn. Liget var blevet fundet af nogle fiskere i Risgårde Bredning ud for Junget Øre, og da motorskibet "Bjørn" af Skive i samme øjeblik kom sejlene forbi, blev liget af flyveren lagt i en presenning og sejlet til Skive Havn. Liget blev kørt til kapellet ved Skive Sygehus, hvor lommerne i hans flyverdragt blev undersøgt. Det viste sig at være den engelske flyverløjtnant (pilot officer) John Derrick Harper (21. august 1923-4. oktober 1944). Hans faldskærm havde ikke været udløst. Liget blev lagt i en kiste, og det blev besluttet, at Harper skulle begravnes på Skive Kirkegård. Harper var kun 21 år gammel, men han havde allerede fløjet 33 togter, inden nedskydningen skete.

Han var omkommet den 4. oktober 1944, da hans fly på vej til udlægning af miner blev skudt ned af et tysk fly. Skive Folkeblad oplyste dagen efter: "Tidligt i går morges er en engelsk flyvemaskine styrtet brændende ned i fjorden ved Grætrup Strand. Af dens besætning blev to mand reddet. Den ene sprang ud i faldskærm ved Selde, den anden blev taget op af en fisker i Risgårde Bredning efter at have svømmet rundt i flere timer. Flyvemaskinen blev set i brand allerede over Selde, og det viste sig senere, at der var sprunget en mand ud. Han landede på Ove Vestergaards mark og henvendte sig først hos Vestergaards, der viste ham over til gårdejer Skou, Katrineborg. Da flyet kom ude over fjorden, gik det pludselig på næsen og eksploderede kort før vandoverfladen. Fiskerne, der samlede sig nede ved stranden, hørte råb og gik ud for at prøve at redde den overlevende fra maskinen. Tre timer efter kom fisker Jens Pedersen i land med en ung engelsk flyver. Der blev sendt bud efter pastor Jul Christensen, Junget, som talte med den stærkt forkomne unge mand. Begge de to reddede flyvere er taget i forvaring af den tyske værnemagt." De to reddede englændere blev bragt til Nordre Skole i Skive til forhør. Fra Skive blev de sendt til en krigsfangelejr i Tyskland.

Fem omkom. De omkomne blev begravet på flere kirkegårde. Udover John Derrick Harper på Skive Kirkegård blev en begravet på Strandby Kirkegård, en på Aalestrup Kirkegård, mens to aldrig blev fundet.

Skive Byråd besluttede at betale for John Derrick Harpers begravelse. Den foregik den 23. juni 1945 fra Vor Frue Kirke. Skive Folkeblad berettede: "Skives gamle kirke var pyntet, så det lignede en have. Midt i det hele stod kisten, overspændt med Union Jack og dækket med buketter og kranse. Bag kisten stod Forsvarsbrødrene og drenge- og pigespejdere æresvagt med florumvundne faner. Seks ranke frihedskæmpere stod vagt ved kisten. Kirken var fyldt, og helt ud i våbenhuset trængtes folk for at overvære den smukke bisættelse, der blev foretaget af sognepræst Fiig-Pedersen. Frihedskæmperne bar kisten ud, og 150 skolebørn dannede spalier på begge sider af kistens vej ned over kirkegården. Over 500 mennesker fulgte flyversergent Harper til hans sidste hvilested på den gamle kirkegård."

Efter Harpers begravelse blev der samlet ind til en mindesten for ham. Den blev afsløret den 25. august 1946 under deltagelse af 1.500 mennesker, deriblandt Harpers mor og bror, som Skive Byråd havde inviteret til Skive, og fire af Harpers kammerater fra Royal Air Force. Højtideligheden begyndte i Skive Kirke, der var fyldt til sidste plads. Her talte sognepræsten, Fiig-Pedersen. Derefter gik den store forsamling gennem kirkegården til mindestenen, hvor politimester K. Poulsen talte og afslørede mindestenen. Borgmester Woldhardt Madsen modtog stenen på byens vegne og lovede fru Harper, at kommunen stadig ville værne om hendes søns grav og holde hans minde i ære. Skive kommune har siden 1945 betalt for gravstedets vedligeholdelse.

På gravstedet har *The Commonwealth War Grave Commission*, der fører tilsyn med krigsgrave over hele verden, opsat en mindeplade for John Derrick Harper.

Læs mere:

Skive Folkeblad 5. oktober 1944, 20. juni 1945, 22. juni 1945, 25. juni 1945, 26. august 1946.

Den 25. august 1946 afsløredes en stor mindesten for John Derrick Harper på hans gravsted på Skive Kirkegård. Blandt talerne ved afsløringshøjtideligheden var sognepræst Fiig-Pedersen og borgmester Woldhardt Madsen.

